

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 86 รูป/คน (สำนักงานกลุ่มโรงเรียน กลุ่มที่ 8 .2549. 2-3)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากร แบบหลายชั้น แบ่งชั้นตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน แล้วสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนโดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2544 : 40) มีขั้นตอนดังนี้ คือ

1.2.1 แบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษาและสถานภาพ (Stratified Random Sampling)

1.2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนรวมโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 74 คน หากกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ โดยการคำนวณค่าตามสัดส่วน

1.2.3 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา

ขนาด สถานศึกษา	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ (คน)				รวม (คน)	
	ภิกษุ		ฆราวาส			
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	12	10	10	8	22	18
ขนาดกลาง	25	22	17	15	42	37
ขนาดใหญ่	3	3	19	16	22	19
รวมทั้งสิ้น	40	35	46	39	86	74

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชากรในการศึกษารั้งนี้ มีจำนวน 86 คน จำแนกเป็น ภิกษุขนาดเล็ก 12 คน ภิกษุขนาดกลาง 25 คน ภิกษุขนาดใหญ่ 3 คน และฆราวาสขนาดเล็ก 10 คน ฆราวาสขนาดกลาง 17 คน ฆราวาสขนาดใหญ่ 19 คน และมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ จำนวน 74 คน ได้แก่ ภิกษุขนาดเล็ก 10 คน ภิกษุขนาดกลาง 22 คน ภิกษุขนาดใหญ่ 3 คน และฆราวาสขนาดเล็ก 8 คน ฆราวาสขนาดกลาง 15 คน ฆราวาสขนาดใหญ่ 16 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นแบบสอบถามรายการ (Check Lists) จำนวน 2 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของขวัญการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบ 6 ด้าน คือ

1. ด้านความก้าวหน้าทางอาชีพ
2. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
3. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน
4. ด้านการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น

5. ด้านความมั่นคงในอาชีพ

6. ด้านความพึงพอใจในลักษณะงาน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดแนวทางและขั้นตอน สำหรับดำเนินการ ดังนี้ คือ

2.2.1 ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่างๆ ที่เกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงาน ของครู รวมทั้ง เอกสารอื่นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบข่ายในการสร้างข้อคำถาม เลือกรูปแบบ และศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือที่ดี

2.2.2 กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือ โดยมีข้อคำถามครอบคลุมขอบข่าย การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวม 5 ด้าน

2.2.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่างตามขอบข่ายและกรอบแนวคิดที่กำหนด

2.2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น และปรับปรุงแก้ไข

2.2.5 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ โครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสมด้านรูปแบบ ภาษาที่ใช้ และพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยหาค่า IOC. (Index of Item - Objective Congruence) ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1) พระครูสุตปัญญาวร ตำแหน่ง รองเจ้าคณะอำเภอปากคาด ฝ่าย การศึกษา วุฒิกการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราช ภัฏมหาสารคาม

2) นายธนอุทธิ์ ควงดี ตำแหน่ง รองประธานองค์กรครู โรงเรียน พระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษาแห่งประเทศไทย วุฒิกการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา ไทยคดี ศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3) พระมหาธรรานูญ บุญชีโว อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดพระธาตุวิทยา อำเภอ เมือง จังหวัดหนองคาย และ กรรมการผู้ประเมินภายในต้นสังกัด กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 วุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4) พระครูปลัดสัตยา กนุดจาโร เลขานุการรองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย

วัดศรีษะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย วุฒิ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา ยุทธศาสตร์
การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

5) พระครูคุณภวปีคณารักษ์ ประธานกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 (หนองคาย สกลนคร อุครธานี) วุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้
ผู้วิจัย ได้สร้างแบบฟอร์มในการประเมินเพื่อนำผลจากการประเมินมาทำการวิเคราะห์ เลือก
ข้อที่มีค่า IOC. ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ 49 ข้อ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
โดยแบบฟอร์ม ที่ใช้ในการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏดัง
ตัวอย่างตามตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตัวอย่างแบบฟอร์มการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1	
1.				
2.				
3.				

2.2.6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไป
ทดลองใช้ (Try out) กับคณะครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัด
อุครธานี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 50
คน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยใช้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
ระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ได้จำนวน 49 ข้อ ($.39 \leq r \leq .98$) แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
(Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)
(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99) มีค่าความเชื่อมั่น 0.98

2.2.7 ปรับปรุง แล้วจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 การจัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1.1 ขอนหนังสือขอความร่วมมือจัดเก็บข้อมูล เพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.1.2 ส่งถึงผู้อำนวยการกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย

3.1.3 ผู้วิจัยรับหนังสือนำส่งจากผู้อำนวยการกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย

3.1.4 ผู้วิจัยส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัยถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาค้นด้วยตนเองในวันประชุมผู้บริหารสถานศึกษาประจำเดือน พฤษภาคม 2550

3.2 การจัดเก็บแบบสอบถาม หลังจากที่จัดส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ประมาณ 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยประสานโดยตรงกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเก็บคืนด้วยตนเองในวันประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ประจำเดือนมิถุนายน 2550 ได้จำนวนทั้งสิ้น 74 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มี 2 รายการ ได้แก่ สถานภาพและขนาดสถานศึกษา นำข้อมูลจากแบบสำรวจรายการ มาทำการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระดับขวัญการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ค่า (Rating Scale) โดยใช้ข้อความเชิงนิมิตาน (Positive Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72-73) มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามลำดับ ดังนี้

- 1) ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีขวัญในการปฏิบัติงานในระดับ มากที่สุด
- 2) ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ขวัญในการปฏิบัติงานในระดับ อยู่ในระดับ มาก
- 3) ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ขวัญในการปฏิบัติงานในระดับ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 4) ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ขวัญในการปฏิบัติงานในระดับ อยู่ในระดับ น้อย
- 5) ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 ขวัญในการปฏิบัติงานในระดับ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

จากนั้น จึงทำการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ค่าปฏิสัมพันธ์ ระหว่างสถานภาพและขนาดสถานศึกษา ต่อระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) จากการทดสอบค่า F - test (Two - Way ANOVA) โดยรวมและรายด้าน และหากพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ จึงจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้ LSD. แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 นำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเสริมสร้างขวัญการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคายจากแบบสอบถามชนิดปลายเปิด มาสังเคราะห์เนื้อหา และจัดกลุ่มความสำคัญ วิเคราะห์หาความถี่ แล้วจึงนำเสนอในรูปแบบ ตารางประกอบคำบรรยาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation)

5.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : \bar{X})

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า F - test (Two - Way ANOVA)

ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD.